

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

19.01.2023.

Nr.6

(prot. Nr.3., 5.p.)

Par būtisku ietekmi vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos tirgū

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators), lai varētu nodrošināt Elektronisko sakaru likuma mērķi un īstenotu kompetenci, kas noteikta Elektronisko sakaru likuma 9.panta pirmās daļas 1., 2., 3. un 19.punktā, veica vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos tirgus analīzi šādiem elektronisko sakaru komersantiem:

1. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „BITE Latvija”, reģistrācijas numurs: 40003742426, juridiskā adrese: Uriekstes iela 2A–24, Rīga, LV-1005;
2. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „DOLPHNET”, reģistrācijas numurs: 40203001015, juridiskā adrese: Krišjāņa Barona iela 20–7, Rīga, LV-1050;
3. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „TelTel”, reģistrācijas numurs: 40103143723, juridiskā adrese: Laktīgalu iela 4, Garkalne, Garkalnes pag., Ropažu nov., LV-2137;
4. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Tele2”, reģistrācijas numurs: 40003272854, juridiskā adrese: Dēļu iela 5, Rīga, LV-1004;
5. sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Telegroup Networks”, reģistrācijas numurs: 40003872116, juridiskā adrese: Cēsu iela 31 k-1, Rīga, LV-1012;
6. ārvalsts komersantam „Twilio Ireland Limited”, reģistrācijas numurs 557454 (turpmāk šā lēmuma ievaddaļas 1.–6.punkts – Komersanti).

Regulatora „Ziņojums par tirgus analīzi par Eiropas Komisijas 2014.gada 9.oktobra Ieteikumā 2014/710/ES par konkrētajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams *ex ante* regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK (2014/710/ES) par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem minēto tirgu: Nr.1 – Vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšana fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos” (turpmāk – Ziņojums par tirgus analīzi) ir šā lēmuma sastāvdaļa un ir publiski pieejams Regulatora tīmekļvietnē www.sprk.gov.lv. Ziņojumā par tirgus analīzi ir izklāstīta vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos tirgus

analīzes veikšanas gaita, konstatētās problēmas šajā tirgū un risinājumi konstatēto problēmu novēršanai.

Regulators, pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 9.panta otro daļu un likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta otro daļu, savas kompetences ietvaros pieņem lēmumus, normatīvos aktus un izdod administratīvos aktus, kas ir saistoši konkrētiem elektronisko sakaru komersantiem un galalietotājiem. Pieņemtā lēmuma vai izdotā administratīvā akta pamatojumā Regulators ņem vērā Eiropas Komisijas ieteikumus attiecīgajā jautājumā.

Regulators konstatē

1. Šobrīd ir spēkā 2020.gada 29.decembrī publicētais Eiropas Komisijas 2020.gada 18.decembra Ieteikums (ES) 2020/2245 par konkrētajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams *ex ante* regulējums saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2018.gada 11.decembra Direktīvu (ES) 2018/1972 par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi (turpmāk – Ieteikums 2020).
2. Vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos tirgus (turpmāk – Savienojumu pabeigšanas tirgus) nav iekļauts šobrīd aktuālajā Ieteikumā 2020, bet tika iekļauts 2014.gada 11.oktobrī publicētajā Eiropas Komisijas 2014.gada 9.oktobra Ieteikumā 2014/710/ES par konkrētajiem produktu un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams *ex ante* (apsteidzošs) regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (turpmāk – Ieteikums 2014), 2007.gada 28.decembrī publicētajā Eiropas Komisijas 2007.gada 17.decembra Ieteikumā 2007/879/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams *ex ante* (apsteidzošs) regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK par kopējiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (turpmāk – Ieteikums 2007) un 2003.gada 8.maijā publicētajā Eiropas Komisijas 2003.gada 11.februāra Ieteikumā 2003/311/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešams *ex ante* (apsteidzošs) regulējums saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK (turpmāk – Ieteikums 2003).
3. Saskaņā ar Ieteikuma 2020 22.punktu valstu regulatoriem būtu jāanalizē arī tirgi, kas nav norādīti šajā ieteikumā, bet tiek regulēti to jurisdikcijas teritorijā, pamatojoties uz iepriekšējām tirgus analīzēm, vai citi tirgi, ja šiem regulatoriem ir pietiekams pamats uzskatīt, ka trīs kritēriju pārbaude ir sekmīga. Tādējādi valstu regulatori var definēt arī citus konkrētus produktu un pakalpojumu tirgus, kas nav uzskaitīti šajā ieteikumā, ja tie var pierādīt, ka valsts kontekstā šie tirgi iztur trīs kritēriju pārbaudi.
4. Eiropas Parlamenta un Padomes 2018.gada 11.decembra Direktīvas (ES) 2018/1972 par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi (turpmāk – Kodekss) 165.punkts noteic, ka valsts regulatīvajām iestādēm būtu arī jāanalizē tirgi, kuri nav ietverti aktuālajā ieteikumā, bet kurus šo iestāžu jurisdikcijā esošajā teritorijā regulē, pamatojoties uz agrāk veiktu tirgus analīzi, vai citi tirgi, ja šīm iestādēm ir pietiekams pamats uzskatīt, ka ir izpildīti šajā direktīvā noteiktie trīs kritēriji.
5. Saskaņā ar Ieteikuma 2020 40.punktu pēc Eiropas Komisijas 2020.gada 18.decembra Deleģētās regulas (ES) 2021/654, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/1972 papildina, nosakot vienotu maksimālo Savienības mēroga mobilā balss savienojuma pabeigšanas tarifu un vienotu maksimālo Savienības mēroga fiksētā balss savienojuma pabeigšanas tarifu (turpmāk – Regula) spēkā stāšanās savienojuma pabeigšanas tirgi Savienības līmenī vairs neizturēs trīs kritēriju pārbaudi. Tomēr Ieteikuma 2020 41.punkts noteic, ka īpaši apstākļi var pamatot savienojuma pabeigšanas tirgu atsevišķu

aspektu regulēšanu dažās dalībvalstīs. Īpašie valsts apstākļi var norādīt uz to, ka šie tirgi nav tendēti uz konkurenci nākotnes kontekstā, vai arī uz to, ka konkurences problēmas nav atrisinātas. Tā var būt gadījumos, kad operatori tiek liegti starpsavienojumi vai rodas problēmas ar to, ka zvani no to tīkla tiek pabeigti citu operatoru tīklos. Valstu regulatoriem šādas problēmas būtu jārisina, vai nu uzliekot uzņēmumiem ar būtisku ietekmi tirgū pienākumus, kas nav tikai cenu kontrole, ja tiek izturēta trīs kritēriju pārbaude, vai arī izmantojot citus piemērotus regulatīvos instrumentus, t.i., Kodeksa 61.panta 2.punktu, ja tiek izpildīti tajā minētie nosacījumi.

6. Saskaņā ar Ieteikuma 2020 45.punktu, izvērtējot, vai grozīt vai saglabāt spēkā esošos regulatīvos pienākumus, valstu regulatoriem būtu jāpiemēro trīs kritēriju pārbaude arī tiem tirgiem, kas minēti Ieteikuma 2003, Ieteikuma 2007 un Ieteikuma 2014 pielikumos, bet vairs nav uzskaitīti Ieteikuma 2020 pielikumā.
7. Savienojumu pabeigšanas tirgus Ieteikumā 2014 norādīts kā Tirgus Nr.1, Ieteikumā 2007 – kā Tirgus Nr.3 un Ieteikumā 2003 – kā Tirgus Nr.9.
8. Regulators saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 74.panta pirmo daļu un 75.panta pirmo daļu veica Ieteikumā 2014 noteiktā Tirgus Nr.1 – Savienojumu pabeigšanas tirgus – analīzi.
9. Savienojumu pabeigšanas pakalpojums ir elektronisko sakaru komersanta sniegts vairumtirdzniecības pakalpojums, kas nodrošina ienākošās noslodzes maršrutēšanu uz pieslēguma punktiem elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru tīklā no pēdējās komutatīvās iekārtas pirms pieslēguma punkta, kuru var izmantot starpsavienojumam, līdz pieslēguma punktam. Elektronisko sakaru pakalpojuma lietotāji ir citi elektronisko sakaru komersanti, kuri nodrošina publisko telefonu tīklu.
10. Ņemot vērā tirgus definīciju, Regulators ir noteicis, ka savienojumu pabeigšanas pakalpojuma sniegšanas ģeogrāfiskais mērogs (teritorija) ir elektronisko sakaru komersanta individuālais publiskais fiksētais telefonu tīkls.
11. Regulators noteic, ka šā lēmuma izpratnē konkrētais tirgus definējams kā vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos tirgus (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
12. Ņemot vērā, ka Savienojumu pabeigšanas tirgus pēc Ieteikuma 2020 pieņemšanas vairs nav starp tiem tirgiem, kuros Eiropas Komisija rekomendē piemērot *ex ante* (apsteidzošu) regulējumu, tad, lai noteiktu tirgus, kuros var būt nepieciešams *ex ante* (apsteidzošs) regulējums, jāizvērtē trīs kumulatīvi kritēriji. Pirmais kritērijs ir augsti un ilglaicīgi šķēršļi ienākšanai tirgū. Otrais kritērijs ir tirgus struktūra, kas nav vērsta uz efektīvu konkurenci attiecīgā laikposmā. Ar trešo kritēriju pārbauda, vai konkrētais tirgus ir tāds, ka, piemērojot tikai konkurences tiesības vien, nevarētu pienācīgi labot attiecīgās tirgus nepilnības.
13. Tirgus ir uzskatāms par tirgu, kurā nepieciešams piemērot *ex ante* (apsteidzošu) regulējumu, tikai tad, ja tas atbilst visiem trim šā lēmuma konstatējošās daļas 12.punktā minētajiem kumulatīvajiem kritērijiem. Ja kaut viens no kumulatīvajiem kritērijiem liecina, ka konkrētā tirgū nav lietderīgi piemērot *ex ante* (apsteidzošu) regulējumu, tad konkrētais tirgus uzskatāms par tādu, kurā nav nepieciešama Regulatora iejaukšanās.
14. Regulators saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, kā arī ceturto daļu veica konsultāciju ar tirgus dalībniekiem.
15. Regulators 2021.gada 26.augustā izsludināja publisko konsultāciju par Ziņojumu par tirgus analīzi un noteica komentāru iesniegšanas termiņu līdz 2021.gada 1.oktobrim.
16. Regulators 2021.gada 27.augustā nosūtīja Ziņojumu par tirgus analīzi (Regulatora vēstule Nr.2-2.76/315-IP) Konkurences padomei priekšlikumu un komentāru sniegšanai. 2021.gada 23.septembrī Konkurences padome atbildēja un norādīja (Konkurences padomes 2021.gada

- 23.septembra vēstule Nr.1.7-4/1302), ka tā piekrīt Regulatora norādītajām tirgus definīcijām, tirgus analīzes rezultātiem, kā arī elektronisko sakaru komersantiem piemērotajām saistībām.
17. Regulators saņēma un izvērtēja sabiedrības ar ierobežotas atbildību „Latvijas Mobilais Telefons”, reģistrācijas numurs: 50003050931, juridiskā adrese: Ropažu iela 6, Rīga, LV-1039 (turpmāk – „Latvijas Mobilais Telefons” SIA), 2021.gada 4.oktobra vēstulē Nr.1361/JN (turpmāk – „Latvijas Mobilais Telefons” SIA vēstule) izteiktos priekšlikumus un komentārus par konsultāciju dokumentu par Ziņojumu par tirgus analīzi.
 18. „Latvijas Mobilais Telefons” SIA vēstulē iebilst, ka „*ne konkrēto komersantu ar būtisku ietekmi tirgū regulēšanas un aprēķināšanas saistībā (13.1.sadaļas 4.punktā), ne pārējo komersantu ar būtisku ietekmi tirgū saistībās (13.2.sadaļā), ne saistībās, kuras nepieciešams noteikt komersantiem, kuri nesen ienāca tirgū (13.3.sadaļā), ne secinājumu daļā un konsultāciju dokumentā kopumā nav iekļauts Regulas Preambulas 6.punktā paredzētais*”.
 19. „Latvijas Mobilais Telefons” SIA lūdz Regulatoru: „*papildināt attiecīgās sadaļas 13.1.sadaļu, 13.2.sadaļu, 13.3.sadaļu, attiecīgo secinājumu daļu ar saistībām balss savienojuma pabeigšanas pakalpojuma sniedzējiem balss savienojuma pabeigšanu saistīto starpsavienojuma pakalpojumu izmaksas iekļaut konkrētajā tarifā, kas noteikts Regulā attiecībā uz pilnu zvana savienojuma pabeigšanas pakalpojumu*”.
 20. Regulators papildināja Ziņojumu par tirgus analīzi ar sarakstu, kurā tika norādīti pakalpojumi, kas tiek iekļauti savienojumu pabeigšanas tarifā, kā arī norādīja papildpakalpojumu, kurš netiek iekļauts savienojumu pabeigšanas tarifā un uz kuru attiecas tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības saistīto pienākumu kopums.
 21. Regulators 2022.gada 7.aprīlī izsludināja publisko konsultāciju par precizēto Ziņojumu par tirgus analīzi un noteica komentāru iesniegšanas termiņu līdz 2022.gada 13.maijam.
 22. Regulators 2022.gada 8.aprīlī nosūtīja Ziņojumu par tirgus analīzi (Regulatora vēstule Nr.2-2.76/394-IP) Konkurences padomei priekšlikumu un komentāru sniegšanai. 2022.gada 10.maijā Konkurences padome atbildēja un norādīja (Konkurences padomes 2022.gada 10.maija vēstule Nr.1.7-1/428), ka tā piekrīt Regulatora norādītajām tirgus definīcijām, tirgus analīzes rezultātiem, kā arī elektronisko sakaru komersantiem piemērotajām saistībām.
 23. Regulators saņēma un izvērtēja sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Tet”, reģistrācijas numurs: 40003052786, juridiskā adrese: Dzirnau iela 105, Rīga, LV-1011 (turpmāk – SIA „Tet”), 2022.gada 13.maija vēstulē Nr.TET-K-22-4252 (turpmāk – SIA „Tet” vēstule) izteiktos priekšlikumus un komentārus par konsultāciju dokumentu par Ziņojumu par tirgus analīzi.
 24. SIA „Tet” vēstulē ierosina papildināt Ziņojuma par tirgus analīzi 13.1.sadaļas 4.punktu ar informāciju, ka savienojumu pabeigšanas tarifs attiecas uz savienojumiem, kas veikti no Eiropas Savienības numuriem. Papildus SIA „Tet” vēstulē ierosina noteikt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Tele2”, reģistrācijas numurs: 40003272854, juridiskā adrese: Dēļu iela 5, Rīga, LV-1004 (turpmāk – SIA „Tele2”), un sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „BITE Latvija”, reģistrācijas numurs: 40003742426, juridiskā adrese: Uriekstes iela 2A–24, Rīga, LV-1005 (turpmāk – SIA „BITE Latvija”), būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū un piemērot caurredzamības saistību un saistību attiecībā uz piekļuvi elektronisko sakaru tīklam.
 25. Ņemot vērā, ka Regulas 1.panta 3.punkts noteic, ka Regulas 4. un 5.pants attiecas uz zvaniem, kas veikti no Eiropas Savienības numuriem un ir pabeigti, zvanot uz tiem, Regulatora ieskatā, atsevišķi papildināt Ziņojumu par tirgus analīzi ar informāciju par to, ka Regulā noteiktais savienojumu pabeigšanas tarifs attiecas uz savienojumiem, kas veikti no Eiropas Savienības numuriem, nav nepieciešams.

26. Regulators 2022.gada 19.maijā nosūtīja SIA „Tele2” vēstuli Nr.2-2.34/1443 un SIA „BITE Latvija” vēstuli Nr.2-2.34/1442 ar lūgumu sniegt informāciju par SIA „Tet” 2022.gada 13.maija vēstulē Nr.TET-K-22-4252 minēto, un 2022.gada 14.jūnijā tika saņemta SIA „BITE Latvija” vēstule Nr.LV1140-92 un 2022.gada 22.jūnijā tika saņemta SIA „Tele2” vēstule Nr.2-1.1/63, kurā komersanti apstiprināja SIA „Tet” vēstulē sniegto informāciju. Ņemot vērā minēto, Regulators papildināja Ziņojumu par tirgus analīzi ar elektronisko sakaru komersantiem SIA „Tele2” un SIA „BITE Latvija”, nosakot tiem būtisku ietekmi tirgū un saistības Savienojumu pabeigšanas tirgū.
27. Regulators 2022.gada 7.septembrī izsludināja publisko konsultāciju par precizēto Ziņojumu par tirgus analīzi un noteica komentāru iesniegšanas termiņu līdz 2022.gada 11.oktobrim.
28. Regulators 2022.gada 8.septembrī nosūtīja Ziņojumu par tirgus analīzi (Regulatora vēstule Nr.1-2.76/453-IP) Konkurences padomei priekšlikumu un komentāru sniegšanai. 2022.gada 10.oktobrī Konkurences padome atbildēja un norādīja (Konkurences padomes 2022.gada 10.oktobra vēstule Nr.1.7-1/962), ka tā piekrīt Regulatora norādītajām tirgus definīcijām, tirgus analīzes rezultātiem, kā arī elektronisko sakaru komersantiem piemērotajām saistībām.
29. Atkārtotas publiskās konsultācijas laikā Regulatorā netika saņemti tirgus dalībnieku priekšlikumi un komentāri.
30. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 12.panta trešo daļu Regulators konsultāciju Eiropas Savienības līmenī veic pēc publiskās konsultācijas. Regulators uzsāk konsultāciju Eiropas Savienības līmenī, paziņojot un nosūtot plānoto pasākumu kopumu un tā pamatojumu Eiropas Komisijai, Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādei (turpmāk – BEREC) un Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem.
31. Regulators 2022.gada 11.novembrī paziņoja un nosūtīja Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem, Eiropas Komisijai un BEREC saskaņošanai plānoto pasākumu kopumu Savienojumu pabeigšanas tirgū, un Eiropas Komisija šo paziņojumu reģistrēja 2022.gada 11.novembrī ar lietas Nr. LV/2022/2410.
32. Regulators 2022.gada 12.decembrī saņēma Eiropas Komisijas 2022.gada 12.decembra vēstuli Nr. C(2022) 9476 final „Par lietu LV/2022/2410. Vairumtirdzniecības līmeņa savienojuma pabeigšana fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos (M1/2014) Latvija”, kurā Eiropas Komisija atzīst, ka Ziņojumā par tirgus analīzi Regulators apsvēra visas regulatīvās iespējas, tomēr secināja, ka Savienojuma pabeigšanas tirgus Latvijā joprojām atbilst trīs kritēriju testam un ir jāregulē. Eiropas Komisija atgādināja, ka Regulā tika risināts pārmērīgu cenu risks, kas ir visnopietnākā savienojuma pabeigšanas tirgū konstatētā konkurences problēma. Turklāt atšķirībā no Regulatora Eiropas Komisija uzskata, ka ar cenām nesaistīta rīcība, kas vērsta pret konkurenci, ir salīdzinoši reti izplatīta, ņemot vērā arī atkārtotas regulēšanas un konkurences tiesību aktu *ex post* izpildes draudus. Tāpēc Eiropas Komisija mudina Regulatoru cieši uzraudzīt Savienojuma pabeigšanas tirgu un atkārtoti izvērtēt pašreizējo konstatējumu. Papildus Eiropas Komisija norāda, ka Regulatoram nākamajā tirgus pārskatā būtu jācenšas panākt iespējama ierobežojumu atcelšana attiecībā uz papildpakalpojumiem, kas būs atkarīga no tehnoloģiju un tirgus attīstības.
33. Sakarā ar to, ka Savienojuma pabeigšanas tirgus 2020.gadā tika svītrots no to tirgu saraksta, Regulatoram bija nepieciešams veikt trīs kritēriju testu, kura rezultātā tika secināts, ka Savienojumu pabeigšanas tirgus atbilst visiem trīs kritēriju testa kritērijiem. Attiecīgi Savienojumu pabeigšanas tirgū nepastāv efektīva konkurence un ir nepieciešams piemērot *ex ante* (apsteidzošu) regulēšanu. Veicot Savienojumu pabeigšanas tirgus izpēti un analīzi, tika izvērtētas iespējas atcelt Savienojumu pabeigšanas tirgus regulēšanu, atceļot komersantiem piemērotās saistības un būtisku ietekmi tirgū. Taču Savienojumu pabeigšanas tirgū esošie apstākļi joprojām norāda uz regulēšanas nepieciešamību. Nākamajā

Savienojumu pabeigšanas tirgus analīzes veikšanas kārtā Regulators atkārtoti izvērtēs esošos tirgus apstākļus un iespējamo regulējuma atcelšanu.

34. Ņemot vērā Eiropas Komisijas izklāstītos ieteikumus paziņojumu lietā LV/2022/2379, Regulators izskatīs iespēju nākamajā Savienojumu pabeigšanas tirgus pārskatīšanas kārtā izvērtēt starpsavienojuma līnijas ierīkošanas, pieslēgšanas un abonēšanas pakalpojuma deregulēšanu vai atsevišķa tirgus divu starpsavienojuma portu savienošanai definēšanas iespēju un trīs kritēriju testa veikšanu.
35. Eiropas Savienības dalībvalstu regulatori un BEREC savu viedokli un komentārus nesniedza.
36. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 12.panta ceturto daļu Regulators Eiropas Komisijas, BEREC un citu Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoru viedokļus un piezīmes ņem vērā, cik vien iespējams. Regulators ir tiesīgs pieņemt arī grozītu plānoto pasākumu kopumu. Regulators pieņemto lēmumu paziņo Eiropas Komisijai un BEREC.
37. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 1.panta pirmās daļas 13.punktu elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi tirgū ir Regulatora noteikts elektronisko sakaru komersants, kas individuāli vai kopā ar citu elektronisko sakaru komersantu atrodas tādā ekonomiskā spēka stāvoklī, kurš ir līdzvērtīgs dominējošam stāvoklim, kas tam līdz zināmam līmenim ļauj rīkoties neatkarīgi no citiem elektronisko sakaru komersantiem un galalietotājiem.
38. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 9.panta pirmās daļas 3.punktu Regulators nosaka elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi tirgū un tam piemērojamās speciālās prasības.
39. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 74.panta pirmo daļu Regulators veic elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšanu, analīzi un elektronisko sakaru komersanta būtiskas ietekmes noteikšanu, ievērojot Eiropas Komisijas tirgus ieteikumu.
40. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 77.panta pirmo daļu Regulators, ņemot vērā konkrētā tirgus analīzes rezultātus, nosaka, vai tajā ir efektīva konkurence. Ja tirgus analīzes rezultātā Regulators konstatē, ka tirgū nav efektīvas konkurences, tas nosaka elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi tirgū un tirgus analīzes rezultātā konstatētajām problēmām atbilstošas un samērīgas speciālās prasības. Ja Regulators konstatē, ka tirgū ir efektīva konkurence, tas elektronisko sakaru komersantam nepiemēro speciālās prasības vai elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū atceļ iepriekš piemērotās speciālās prasības.
41. Regula nosaka vienotu maksimālo Eiropas Savienības mērogā fiksētā balss savienojuma pabeigšanas tarifu.
42. Regulā noteiktajā savienojumu pabeigšanas tarifā ir iekļautas jebkuras izmaksas, kas saistītas ar izsaukuma maršrutēšanu operatora elektronisko sakaru tīklā no starpsavienojuma punkta (fiziska vai loģiska) līdz galalietotāja tīkla pieslēguma punktam, tai skaitā:
 - 42.1. starpsavienojuma projekta izstrādes, līguma noslēgšanas un grozījumu veikšanas izmaksas;
 - 42.2. starpsavienojuma punkta un plūsmas termināla/porta ierīkošana, pieslēgšana un abonēšana, tai skaitā konfigurācija;
 - 42.3. starpsavienojuma punkta un plūsmas termināla/porta uzturēšana, tai skaitā aparatūras, tīkla elementu un programatūras uzturēšana;
 - 42.4. numerācijas resursu un izsaukumu apkalpošana, tai skaitā tarificēšana, noslodzes uzraudzība, *media* servera uzturēšana, sesijas kontroles nodrošināšana, standarta kvalitātes prasībām nepieciešamā *audio* kodeka nodrošināšana, u.tml. pakalpojumi, kas nepieciešami numerācijas resursu un izsaukumu apkalpošanai;

- 42.5. numerācijas diapazonu atvēršana;
 - 42.6. testi;
 - 42.7. starpsavienojuma punkta publiskas IP adreses pieejamības nodrošināšana *Internet* tīklā interneta protokolu starpsavienojuma gadījumā.
43. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 79.panta pirmās daļas 1.punktu Regulators ir tiesīgs elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū piemērot šādas speciālās prasības pilnā vai daļējā apjomā: vairumtirdzniecības tirgū piekļuves un starpsavienojuma jomā – piekļuves saistības, pienākums nodrošināt piekļuvi fiziskajai infrastruktūrai, vienlīdzīgas attieksmes pienākums, caurredzamības saistības, tarifu regulēšanas un izmaksu attiecināšanas saistības un atsevišķas uzskaites pienākums.
44. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 80.panta pirmo daļu piekļuves saistības ietver elektronisko sakaru komersanta ar būtisku ietekmi tirgū pienākumu nodrošināt citam elektronisko sakaru komersantam piekļuvi elektronisko sakaru tīkla elementiem un saistītajām iekārtām, tai skaitā:
- 44.1. nodrošināt piekļuvi noteiktiem elektronisko sakaru tīkla elementiem, saistītajām iekārtām, atsaistītu piekļuvi abonentlīnijām un to izmantošanu, kā arī piekļuvi datu plūsmai;
 - 44.2. nodrošināt piekļuvi elektronisko sakaru tīkla aktīviem, pasīviem un virtuālajiem elementiem un pakalpojumiem;
 - 44.3. risināt sarunas ar elektronisko sakaru komersantu, kurš pieprasa piekļuvi;
 - 44.4. nepārtraukt piekļuvi, kura jau ir nodrošināta;
 - 44.5. nodrošināt noteiktus vairumtirdzniecības pakalpojumus, kas paredzēti tālākpārdošanai;
 - 44.6. nodrošināt piekļuvi tehniskajām saskarnēm vai būtiskajām tehnoloģijām, kas nepieciešamas elektronisko sakaru pakalpojumu savietojamībai vai virtuālā tīkla pakalpojumiem;
 - 44.7. nodrošināt iespēju izvietot elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanai izmantotajās telpās noteiktus elektronisko sakaru tīkla elementus vai nodrošināt cita veida infrastruktūras objektu izmantošanu;
 - 44.8. nodrošināt saistīto iekārtu koplietošanu;
 - 44.9. sniegt noteiktus elektronisko sakaru pakalpojumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu galalietotājiem elektronisko sakaru pakalpojumu savietojamību vai viesabonēšanu mobilo elektronisko sakaru tīklos;
 - 44.10. nodrošināt piekļuvi darbības atbalstsistēmām vai līdzīgām programmatūras sistēmām, kas nepieciešamas, lai uzturētu konkurenci elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanā;
 - 44.11. savstarpēji savienot elektronisko sakaru tīklus vai elektronisko sakaru tīklu elementus vai iekārtas;
 - 44.12. nodrošināt piekļuvi saistītajiem pakalpojumiem (piemēram, identifikācijas, vietas noteikšanas un klātbūtnes noteikšanas pakalpojumiem).
45. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 83.panta pirmo daļu caurredzamības saistības ietver elektronisko sakaru komersanta ar būtisku ietekmi tirgū pienākumu veikt šādas darbības:
- 45.1. ievērot noteiktas informācijas (piemēram, uzskaitē, tehniskās specifikācijas, cenu un tarifu, piekļuves un starpsavienojuma nodrošināšanas un izmantošanas nosacījumi,

detalizēti darbības procesi, grāmatvedības informācija) publiskošanas prasības. Regulators nosaka publiskojamo informāciju, tās publiskošanas prasības, termiņus, veidu un detalizācijas līmeni;

- 45.2. publiskot pamatpiedāvājumu par pakalpojumu sniegšanu tajā tirgū, kurā tam ir noteikta būtiska ietekme. Regulators nosaka pamatpiedāvājumā iekļaujamo informāciju, tās publiskošanas prasības, termiņus, veidu un detalizācijas līmeni.
46. Uz šā lēmuma izskatīšanas Regulatora padomes sēdi tika uzaicināti Komersantu pārstāvji. Regulatora padomes sēdē piedalījās SIA „Tele2” un SIA „BITE Latvija” pārstāvji. SIA „Tele2” un SIA „BITE Latvija” pārstāvji viedokli nesniedza.

Regulators secina

1. Katrs individuālais publiskais telefonu tīkls veido atsevišķu savienojumu pabeigšanas pakalpojumu tirgu, jo nav iespējama situācija, ka elektronisko sakaru komersanti ar tiem pieejamiem resursiem un elektronisko sakaru tīkliem varētu aizvietot savienojumu pabeigšanas pakalpojumus cita elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru tīklā.
2. Pēc konkrētā tirgus definīcijas var secināt, ka tas ir monopoltirgus un attiecīgajam elektronisko sakaru komersantam, kurš nodrošina publisko telefonu tīklu, tirgus daļa ir 100% katrā individuālajā tirgū. Saskaņā ar to var noteikt, ka visiem elektronisko sakaru komersantiem, kas piedāvā savienojumu pabeigšanas pakalpojumus, ir būtiska ietekme tirgū sava publiskā fiksētā telefona tīkla ģeogrāfiskās teritorijas ietvaros (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
3. Konkrētajā tirgū vairumtirdzniecībā pārdotais pakalpojums izmantojams elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai saistītā elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū. Vairumtirdzniecības pārdošanas līmeņa regulēšana, neskatoties uz monopolstāvokli konkrētajā tirgū, ierobežo elektronisko sakaru komersanta iespējas izmantot tirgus varu saistītā elektronisko sakaru tirgū.
4. Veicot trīs kritēriju testu, secināts, ka Savienojumu pabeigšanas tirgus atbilst visiem trīs kritēriju testa kritērijiem. Attiecīgi Savienojumu pabeigšanas tirgū nepastāv efektīva konkurence un ir nepieciešams piemērot *ex ante* (apsteidzošu) regulējumu.
5. Saskaņā ar elektronisko sakaru komersantu iesniegto informāciju 21 elektronisko sakaru komersants, kuram ir noteikta būtiska ietekme tirgū un piemērotas speciālas saistības, 2021.gadā guva ieņēmumus, piedāvājot vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas pakalpojumus fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos. Vislielākais vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas pakalpojumu fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos sniedzējs ir SIA „Tet”.
6. Bez šā lēmuma secinājumu daļas 5.punktā norādītajiem elektronisko sakaru komersantiem vēl deviņiem elektronisko sakaru komersantiem, kuriem ir noteikta būtiska ietekme tirgū un piemērotas speciālas saistības, ir visi nepieciešamie elementi (starsavienojuma līgums ar vismaz vienu citu elektronisko sakaru komersantu par vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos un numerācijas lietošanas tiesības uz nacionālo publisko fiksēto telefonu tīkla numuriem, uz kuriem iespējams veikt izsaukumus no citiem publiskajiem elektronisko sakaru tīkliem), lai uzreiz vai īsā laikā sāktu nodrošināt citiem elektronisko sakaru komersantiem vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas pakalpojumus fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos, un kurus Regulators uzskata par Savienojumu pabeigšanas tirgus dalībniekiem.
7. Bez šā lēmuma secinājumu daļas 5. un 6.punktā norādītajiem elektronisko sakaru

komersantiem ir vēl seši elektronisko sakaru komersanti, kuriem nav noteikta būtiska ietekme tirgū un piemērotas speciālas saistības, bet ir visi nepieciešamie elementi (starpsavienojuma līgums ar vismaz vienu citu elektronisko sakaru komersantu par vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas pakalpojumiem fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos un numerācijas lietošanas tiesības uz nacionālo publisko fiksēto telefonu tīkla numuriem, uz kuriem iespējams veikt izsaukumus no citiem publiskajiem elektronisko sakaru tīkliem), lai uzreiz vai īsā laikā sāktu nodrošināt citiem elektronisko sakaru komersantiem vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas pakalpojumus fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos.

8. Regulators, izvērtējot katra individuālā elektronisko sakaru komersanta būtisku ietekmi tirgū, pieņem šo lēmumu katra elektronisko sakaru komersanta tirgus varas ierobežošanai, nosakot katram elektronisko sakaru komersantam atbilstošas saistības.
9. Ņemot vērā pastāvošos tiesiskos un faktiskos apstākļus un Administratīvā procesa likuma 6. un 13.pantā nostiprinātos principus, Komersantiem ir jānosaka tādas pašas saistības, kādas ir noteiktas citiem elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū. Nosakot Komersantiem adekvātas un samērīgas saistības, Regulators ņem vērā citiem elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū noteikto saistību apjomu. Regulators, izvērtējot samērīgumu un labumu, kas tiks iegūts, nosaka Komersantiem minimālās saistības (caurredzamības un piekļuves saistības), kas tiek noteiktas elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū, tādējādi Komersantiem netiek uzlikts lielāks ierobežojums kā citiem Savienojumu pabeigšanas tirgus dalībniekiem. Regulators veiks Savienojumu pabeigšanas tirgus analīzi un vērtēs Komersantu darbību un to, vai nepieciešams noteikt citas saistības.
10. Caurredzamības saistība vairumtirdzniecības pakalpojumiem ierobežo elektronisko sakaru komersanta ar būtisku ietekmi tirgū iespējas izmantot dominējošo stāvokli konkrētajā tirgū un mazina strukturālās barjeras ienākšanai ar to saistītā elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū. Tādā veidā elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū piemērotā saistība nodrošinās elektronisko sakaru komersantam, kurš plāno ienākt elektronisko sakaru tirgū, skaidru priekšstatu par plānotajām izmaksām.
11. Regulators, piemērojot piekļuves saistību Komersantiem, var nodrošināt, ka piekļuves atteikums vai nepamatoti piekļuves noteikumi nekavēs ilglaičīga un konkurētspējīga mazumtirdzniecības tirgus izveidi.
12. Starpsavienojumu tarifs ir būtisks izmaksu komponents ikvienam elektronisko sakaru komersantam – gan fiksētās izmaksas (elektronisko sakaru tīklu starpsavienojuma līnijas izmaksas), gan mainīgās izmaksas (starpsavienojuma tarifi). Ņemot vērā, ka Regula nosaka vienotu maksimālo Eiropas Savienības mērogā fiksētā balss savienojuma pabeigšanas tarifu (izmaksas, kuras ir iekļautas Regulā noteiktajā fiksētajā savienojumu pabeigšanas tarifā, skatīt šā lēmuma konstatējošās daļas 42.punktā), Regulators secina, ka nav nepieciešams atsevišķi Komersantiem piemērot tarifu regulēšanas saistību daļā par balss savienojumu pabeigšanu publiskajā fiksētajā telefonu tīklā.
13. Regulators uzskata, ka piemērot citas saistības Komersantiem nav nepieciešams, jo, ņemot vērā Komersantu īpatsvaru, tas būtu pārlietu liels slogs un varētu veidot jaunus šķēršļus ienākšanai tirgū (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi). Elektronisko sakaru komersantam ir lielākas publiskā fiksētā telefonu tīkla izmaksas par vienu maršrutēto minūti, jo maziem elektronisko sakaru komersantiem pietrūkst mēroga un apjoma ekonomikas, salīdzinot ar, piemēram, SIA „Tet”.
14. Izdarot Administratīvā procesa likuma 66.pantā noteiktos lietderības apsvērumus attiecībā uz administratīva akta izdošanu, Regulators secina, ka šis administratīvais akts ir nepieciešams, piemērots un vajadzīgs attiecīgā mērķa – aizstāvēt lietotāju intereses un

veicināt elektronisko sakaru komersantu attīstību – sasniegšanā, proti, tiks sekmēta iekšējā tirgus attīstība un veicināta konkurence. Regulators, pieņemot šo lēmumu, vadās no privātpersonu (šajā gadījumā – visu galalietotāju un elektronisko sakaru komersantu) tiesību un tiesisko interešu ievērošanas principa, to samērojot ar citiem Administratīvā procesa likumā nostiprinātajiem administratīvā procesa principiem, tai skaitā samērīguma principu. Regulatora ieskatā, šā administratīvā akta mērķi nav iespējams sasniegt ar citiem samērīgiem, ekonomiski un tiesiski pamatotiem līdzekļiem.

15. Regulators ir saņēmis un izvērtējis „Latvijas Mobilais Telefons” SIA un SIA „Tet” vēstulē izteiktos priekšlikumus un komentārus par konsultāciju dokumentu par Ziņojumu par tirgus analīzi.
16. Regulators noteic, ka ar šo lēmumu noteiktās saistības stāsies spēkā 2023.gada 20.februārī. Regulators ņem vērā situāciju elektronisko sakaru tirgū, kurā Regulatoram ir nepieciešams nekavējoties un ātri reaģēt uz izmaiņām elektronisko sakaru tirgū un novērst gadījumus, kad elektronisko sakaru komersanti izmanto savu tirgus varu pret citiem elektronisko sakaru komersantiem. Regulators arī ņem vērā Administratīvā procesa likuma 6.pantā noteikto vienlīdzības principu un to, ka citi elektronisko sakaru komersanti ar būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū jau ievēro tiem piemērotās speciālās prasības. Ja Regulators noteiktu ilgāku termiņu saistību ieviešanai, tad citi elektronisko sakaru komersanti ar būtisku ietekmi Savienojumu pabeigšanas tirgū, kuri ievēro speciālās prasības, būtu nevienlīdzīgā situācijā, jo Komersanti varētu pret tiem izmantot savu tirgus varu.
17. Ņemot vērā iepriekš minēto, Regulatoram no 2023.gada 20.februāra ir jānosaka Komersanti par elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos tirgū un jānosaka caurredzamības saistība un piekļuves saistība nodrošināt citiem elektronisko sakaru komersantiem starpsavienojumu un piekļuvi elektronisko sakaru tīklam vai ar to saistītiem elementiem.

Ņemot vērā Ziņojumu par tirgus analīzi, pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 9.panta pirmās daļas 1., 2. un 3.punktu, otro daļu, 74.pantu, 75.pantu, 76.panta otro daļu, trešo daļu, ceturto daļu, septīto daļu, 77.panta pirmo daļu, 79.panta pirmās daļas 1.punktu, 80.panta pirmo daļu, 83.panta pirmo daļu un uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pantu, 7.panta pirmo daļu, 9.panta pirmās daļas 1., 6. un 9.punktu un otro daļu, Administratīvā procesa likuma 6. un 13.pantu, 55.panta 2.punktu, 57.pantu, 63.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 65.panta trešo un ceturto daļu, 66.panta pirmo daļu, 68.panta otro un trešo daļu,

padome nolemj:

1. noteikt no 2023.gada 20.februāra Komersantus par elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi vairumtirdzniecības līmeņa savienojumu pabeigšanas fiksētā vietā individuālos publiskos telefonu tīklos tirgū;
2. noteikt no 2023.gada 20.februāra Komersantiem caurredzamības saistību – publiskot spēkā esošos tarifus par fiksētās balss savienojuma minūtes pabeigšanu;
3. noteikt no 2023.gada 20.februāra Komersantiem caurredzamības saistību – publiskot tarifus par fiksētās balss savienojuma minūtes pabeigšanu vismaz 10 dienas pirms to stāšanās spēkā;
4. uzdot Komersantiem iesniegt Regulatoram šā lēmuma lemjošās daļas 2.punktā minētos tarifus 10 dienu laikā pēc šā lēmuma lemjošās daļas 2.punktā noteiktā datuma;
5. uzdot Komersantiem iesniegt Regulatoram šā lēmuma lemjošās daļas 3.punktā minētos tarifus vismaz 10 dienas pirms to stāšanās spēkā;
6. noteikt no 2023.gada 20.februāra Komersantiem saistību nodrošināt citiem elektronisko

sakaru komersantiem starpsavienojumu un piekļuvi elektronisko sakaru tīklam vai ar to saistītiem elementiem tā, lai citiem elektronisko sakaru komersantiem būtu iespēja saņemt savienojumu pabeigšanas Komersantiem publiskā individuālā fiksētā telefonu tīklā pakalpojumus un vismaz šādus pakalpojumus:

- 6.1. elektronisko sakaru tīklu starpsavienojuma līnijas ierīkošana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
- 6.2. elektronisko sakaru tīklu starpsavienojuma līnijas abonēšana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
- 6.3. kopēja izvietošana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
- 6.4. ieejas atvēršana vai slēgšana uz numuru vai numuru diapazonu savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
- 6.5. signalizācija savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
- 6.6. tehnisko iespēju novērtēšana savienojumu pabeigšanas nodrošināšanai;
- 6.7. tehniskā ierīkošana, lai nodrošinātu savienojumu pabeigšanu Komersantiem publiskā individuālā fiksētā telefonu tīklā.

Lēmums stājas spēkā ar tā parakstīšanas dienu.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētāja

A. Ozola

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU